

[Knud Lind]

dets moral, selvdisciplin, respekten for samfundsværdierne og lovene og ikke mindst respekten for medborgerne og især de ældre. Forældrene har mindre tid til at opdrage deres børn, hvis de begge er udearbejdende. Når forældrene kommer trætte hjem, skal der laves mad, og derefter skal forældrene se fjernsyn. Samværet og det opdragende moment indskrænker sig i det daglige til en kort dialog om, hvilket TV-program man skal se. Forældrene har overladt opdragelsen til børnehaven, skolen og fritidshjemmet, hvor pædagogernes frie opdragelse for længst har spillet fallit. Det ses tydeligt i kriminalstatistikken. Mobning i skolerne, en kniv i ryggen på læreren eller hærværk på lærernes biler. Pædagogernes ansvarsløse opdragelse har givet bagslag. Fjernsynet og pressen er lidet folkeopdragende, nærmest det modsatte. Ungdomsredaktionen anbefaler, at man skal »stjæle dansk«. Aviserne skriver i det daglige kun om det negative i samfundet, aldrig om det positive. For visse dagblade er moralen og det positive omvendt proportionalt med oplagstallet. Den ene dag hetzer pressen mod politiet. Den næste dag skriver samme presse om angsten for volden og gadeterror af ungdomsbander og råber på mere politi.

Kriminalforsorgen og fængselsmyndighederne har undergravet og udhulet den generalpræventive straf ved i vidt omfang at benytte sig af sin administrative magt til tidligere prøveløsladelser. I dag er det normal praksis, at en straffet bliver løsladt, når to tredjedele af straffen er udstået, men man er også begyndt at tale om at gå helt ned på halvdelen af straffen, ligesom man er begyndt at lade den pågældende afsone straffen uden for fængslet i et pensionat eller et privat hjem. Fængselsmyndighederne har uden retskendelse og uden om domstolene devalueret den tidsbestemte straf i en sådan grad, at retsbevidstheden i befolkningen har lidt et knæk. Domstolene har også deres del af ansvaret ved at give alt for mange betingede domme og betingede tiltalefrafald. Ca. 75 pct. af samtlige personer, der bliver retsforfulgt, slipper med en betinget dom eller tiltalefrafald, nævner politimester Flagstad i en artikel.

Der går også alt for lang tid fra gernings-tidspunktet og til domfældelse. Det virker demoraliserende på lovovertræderen. Lovovertræderen får indtryk af, at der sker jo

ikke noget, hvorefter lovovertræderen måske begynder på nye voldshandlinger eller forbrydelser, og da den sigtede har krav på, at sagerne behandles under ét, betyder det, at domsafsigelsen skubbes endnu længere ud.

Risikoen for, at en forbrydelse bliver opklaret, har også en væsentlig betydning. Opklaringsprocenten er faldet til 23 pct. i gennemsnit på landsbasis. Politiets personalenormering er ikke vokset i takt med det stigende antal forbrydelser, og det betyder, at politiet rent opklaringsmæssigt er kommet ind i en ond cirkel. Flere forbrydelser betyder flere anmeldelser til politiet. Flere anmeldelser giver mere skrivearbejde i form af anmeldelsesrapporter, journalisering og statistik m. v. Det betyder, at der bliver mindre tid til efterforskningen, mindre tid til det opsøgende arbejde, mindre tid til det præventive arbejde. Lovovertræderen får det indtryk, at der sker ikke noget som helst, og fortsætter måske over i en grovere vold. Frygten for at blive opdaget bliver mindre, for hver gang det går godt, og hvis pågældende endelig skulle blive anholdt og opdaget, tror han, det bare var et uheld. Den slags breder sig som ringe i vandet.

Et stigende alkoholforbrug især hos de unge er en meget vigtig faktor i problematikken om den stigende kriminalitet, særlig hvad angår vold og hærværk. I mange byer behøver man ikke at spørge om vej, hvis man vil gå fra det ene værtshus til det andet. Man behøver blot at følge sporene, som berusede, hæmningsløse unge mennesker har lavet i form af knuste ruder, væltede bænke og blomsterkasser, knækkede trafikskilte og biler, som har været udsat for hærværk, og eventuelle volds ofre.

De bevilgende myndigheder uddeler med gavmild hånd den ene spiritusbevilling efter den anden eller forlænger værtshusenes åbningstid, og på grund af personalemangel er politiet ikke i stand til at kontrollere, om der udkænkes for mindreårige. Værten er kun interesseret i at sælge så meget spiritus som muligt. Værten ansætter måske en udsmitter, som smider de mest berusede og aggressive ud på gaden, hvor de så kan afreagere ved at slå en sagesløs, tilfældig borger til invalid.

Den tilfældige vold skaber den største angst. Hvor tilfældig er den tilfældige vold? Er det en tilfældighed, at man har et knøjern eller en springkniv i lommen eller bruger en